

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

แผนการดำเนินการทดลอง

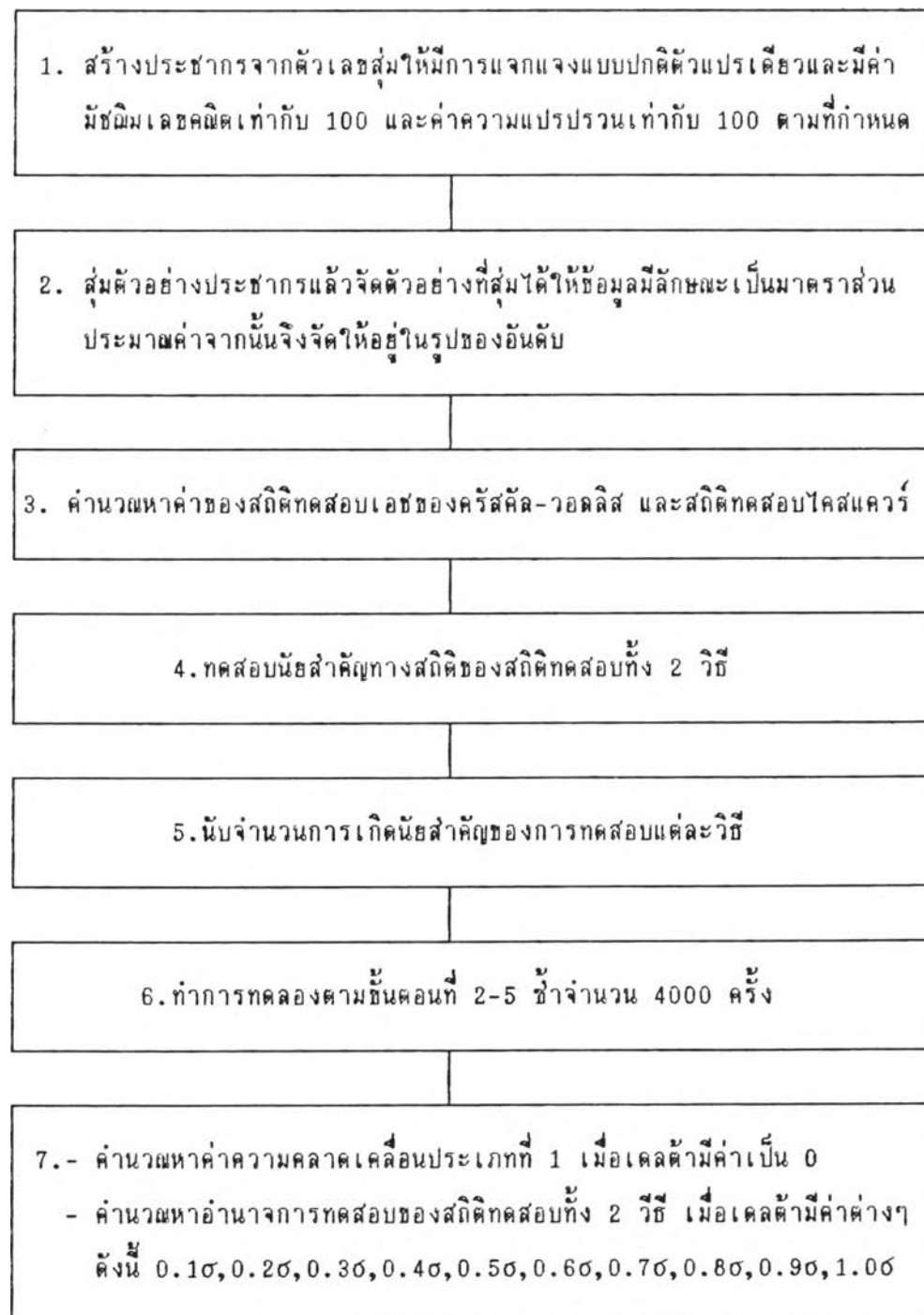
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งวางแผนการวิจัยโดยการจำลองการทดลองด้วยเทคนิคมอนติคาร์โลวิธีเลขชี้ (Monte Carlo Simulation) เพื่อหาค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบ ของสถิติทดสอบเอช ของคริสคัล-วอลลิส กับสถิติทดสอบโคสแควร์ โดยกลุ่มตัวอย่างมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองมี 2 กลุ่ม และ 3 กลุ่ม ที่มีขนาดเท่ากันโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเท่ากับ 50, 75, 100, 150, 200 และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2 และ 3 กลุ่ม ซึ่งมีขนาดไม่เท่ากัน โดยกำหนดขนาดดังนี้ (100, 150), (100, 200), (150, 200), (75, 200), (50, 200) สำหรับ 2 กลุ่มและ (50, 75, 75), (50, 75, 100), (100, 150, 200), (150, 200, 200) สำหรับ 3 กลุ่มตามลำดับ กำหนดพารามิเตอร์ คือ มีซิมิลเลขคณิตของประชากรมีค่าเท่ากับ 100 และความแปรปรวนของประชากรมีค่าเท่ากับ 100

วิธีดำเนินการทดลอง

การสร้างและจำลองการทดลองครั้งนี้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการดำเนินการทดลอง โดยดำเนินการทดลองเป็นขั้นตอนสรุปได้ตามแผนผังดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 แผนผังขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

จากแผนผังการดำเนินการทดลองดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนการดำเนินการทดลองโดยละเอียด ซึ่งจะอธิบายในลักษณะการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างประชากรให้มีลักษณะการแจกแจงแบบปกติ

เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างลักษณะการแจกแจงของประชากรแบบปกติตัวแปรเดียว ในขั้นแรกใช้โปรแกรมย่อยสับรoutines (Subroutine Subprogram) ที่มีชื่อว่า RANDUM ซึ่งมีลักษณะการแจกแจงแบบยูนิฟอร์ม (Uniform Distribution) ในการสร้างข้อมูลความถี่การของมอนติคาร์โลซิมูเลชัน จากนั้นจึงแปลงข้อมูลให้มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติด้วยโปรแกรมย่อยสับรoutines ที่มีชื่อเรียกว่า NORMAL

โปรแกรมย่อยสับรoutines RANDUM (Shannon, 1975) เป็น scientific subroutine ที่ใช้สร้างตัวเลขสุ่ม (Random number) ด้วยวิธี congruential generation method ได้ถึง 2^{20} หรือ 536,870,912 จำนวนก่อนที่จะเกิดการซ้ำของชุดตัวเลขสุ่มและได้เลือกค่า 65539 เป็นค่าเริ่มต้นทั้งนี้ Marsaglia และ Maclaren ได้ให้คำแนะนำว่าค่าเริ่มต้น 65539 เป็นค่าที่จะให้ชุดของตัวเลขสุ่มยาวมากและมีลักษณะการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มอยู่ในช่วง 0 ถึง 1 โปรแกรมนี้จะทำงานด้วยคำสั่ง CALL RANDUM (IX,IY,RNN) โดยที่ IX คือค่าเริ่มต้นซึ่งจะต้องกำหนดขึ้นก่อนใช้คำสั่งนี้ และจากการใช้คำสั่งนี้ 1 ครั้งจะได้เลขสุ่ม 1 จำนวนคือ RNN ตัวอย่างของโปรแกรมย่อยสับรoutines RANDUM อยู่ใน (ภาคผนวก ค)

โปรแกรมย่อยสับรoutines NORMAL (Shannon, 1975) เป็นโปรแกรมย่อยสับรoutines สำหรับสร้างลักษณะการแจกแจงของประชากรเป็นแบบปกติ Marsaglia และ Bray เป็นผู้คิดค้นโดยมีพื้นฐานมาจากวิธีอื่นเวอร์ชันของ Box และ Muller เป็นวิธีที่ง่ายและรวดเร็วต่อการเขียนโปรแกรม มากกว่าการสร้างการแจกแจงของประชากรเป็นแบบปกติด้วยวิธีอื่น โปรแกรมย่อยสับรoutines นี้จะเกิดการการทำงานด้วยคำสั่ง CALL NORMAL (EX,STD,Y,Y1) เมื่อ EX คือ นิพจน์ภาษาฟอร์แทรนที่แทนค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) STD คือ นิพจน์ภาษาฟอร์แทรน ที่แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร ซึ่งกำหนดขึ้นก่อนที่จะใช้คำสั่ง CALL NORMAL (EX,STD,Y,Y1) และจากการใช้คำสั่งนี้ 1 ครั้ง จะได้ข้อมูลที่มีลักษณะการแจกแจงของประชากรเป็นแบบปกติ ที่มีค่าเฉลี่ยของประชากรเท่ากับ 100 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรเท่ากับ 10 ครั้งละ 2 จำนวน คือ Y และ Y1 ซึ่งข้อมูล 2 จำนวนนี้จะเป็นอิสระต่อกัน

จากการสร้างรูปแบบการแจกแจงของประชากรตามที่กำหนดนั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลตามลักษณะการแจกแจงของประชากรแบบปกติว่ามีลักษณะสอดคล้องกับการปฏิบัติเพียงไร โดยค่าสถิติของการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ความแปรปรวน (Variance) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ทดสอบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10,000 ตัว ได้ค่าต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าสถิติของการแจกแจงของประชากรแบบปกติตามทฤษฎีและจากการปฏิบัติเมื่อกลุ่มตัวอย่าง 10,000 ตัว สำหรับงานวิจัยครั้งนี้

ค่าสถิติ	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
Mean	100	99.99
Variance	100	100.6
Skewness	0	-0.01
Kurtosis	3	2.93

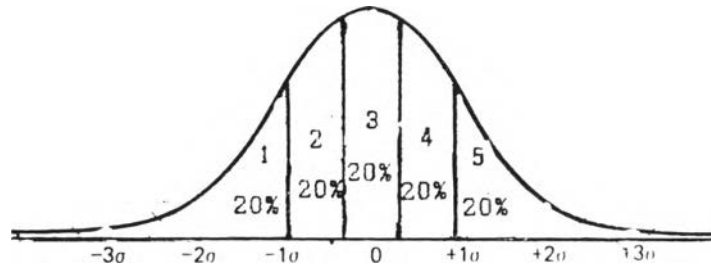
2. การสร้างข้อมูลที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า

เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติจำนวน ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำของแต่ละกลุ่ม มาจัดลงในพื้นที่ได้โด้งของการแจกแจงแบบปกติ แล้วกำหนดให้อยู่ในรูปของมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจากค่าต่ำสุดไปหาค่าสูงสุดของพื้นที่ได้โด้งดังนี้คือ น้อยที่สุด = 1 น้อย = 2 ปานกลาง = 3 มาก = 4 และมากที่สุด = 5 โดยที่แต่ละส่วนคิดเป็น 20% ของพื้นที่ได้โด้งดังนี้

น้อยที่สุด (1)	มีค่าอยู่ระหว่าง	-4.000	ถึง	-0.842
น้อย (2)	มีค่าอยู่ระหว่าง	-0.842	ถึง	-0.253
ปานกลาง (3)	มีค่าอยู่ระหว่าง	-0.253	ถึง	0.253
มาก (4)	มีค่าอยู่ระหว่าง	0.253	ถึง	0.842
มากที่สุด (5)	มีค่าอยู่ระหว่าง	0.842	ถึง	4.000

ดังแผนภาพที่ 2 ซึ่งแสดงการจัดข้อมูลลงในพื้นที่ได้โด้ง

แผนภาพที่ 2 การกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าตามขนาดพื้นที่ใต้โค้งของการแจกแจงแบบปกติ

จากนั้นนำข้อมูลที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มาจัดอันดับเพื่อหาความถี่ที่ซ้ำกันในแต่ละระดับ

3. หาค่า H และ X^2 ตามสูตร แล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อหาจำนวนการปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ ค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบของสถิติทดสอบ เอช ของคริสคัล-วอลลิส และสถิติทดสอบไคสแควร์

เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 เมื่อเคลด้ามีค่าเท่ากับ 0 และหาอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลด้ามีค่าเท่ากับ 0.1σ , 0.2σ, 0.3σ , 0.4σ , 0.5σ , 0.6σ , 0.7σ , 0.8σ , 0.9σ และ 1.0σ ซึ่งมีทั้งหมด 19 โปรแกรม

ขั้นตอนในการดำเนินงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไปนี้ เป็นการอธิบายให้เห็นภาพการทำงานตามขั้นตอนของโปรแกรมในการจำลองสถานการณ์ที่ทดลอง หาค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 อำนาจการทดสอบของสถิติทดสอบ เอช ของคริสคัล-วอลลิส และสถิติทดสอบไคสแควร์

โปรแกรมที่ 1 เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำลองการทดลอง เมื่อขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ (50, 50, 50) ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสร้างข้อมูลที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าคอมพิวเตอร์จะเรียกตัวอย่างจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิเลขคณิตเท่ากับ 100 และความแปรปรวนเท่ากับ 100 เป็นตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จากนั้นจึงนำตัวอย่างที่สุ่มได้ มาจัดลงในพื้นที่ใต้โค้งของการแจกแจงแบบปกติในรูปมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยจะนำเอาค่าของตัวอย่างที่สุ่มได้ มาเปรียบเทียบกับค่าของพื้นที่ใต้โค้งของการแจกแจงแบบปกติที่ละตัวโดยที่

ถ้า Y	อยู่ระหว่าง	-4.000σ	ถึง	-0.842σ	ให้	มีค่า = 1
ถ้า Y	อยู่ระหว่าง	-0.842σ	ถึง	-0.253σ	ให้	มีค่า = 2
ถ้า Y	อยู่ระหว่าง	-0.253σ	ถึง	0.253σ	ให้	มีค่า = 3
ถ้า Y	อยู่ระหว่าง	0.253σ	ถึง	0.842σ	ให้	มีค่า = 4
ถ้า Y	อยู่ระหว่าง	0.842σ	ถึง	4.000σ	ให้	มีค่า = 5

เมื่อได้ข้อมูลในรูปของมาตราส่วนประมาศค่าแล้ว หากมีค่าตรงกับระดับใดก็จะนับความถี่ของระดับนั้น ๆ ไว้ และจะกระทำซ้ำเช่นนี้จนได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างครบเท่าที่ต้องการศึกษา การสร้างข้อมูลมาตราส่วนประมาศค่าของตัวอย่างกลุ่มที่ 2 และ 3 กระบวนการทำงานของโปรแกรมจะทำงานทำนองเดียวกับ การสร้างข้อมูลมาตราส่วนประมาศค่าของตัวอย่างกลุ่มที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการคำนวณหาค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ของการทดสอบทั้ง 2 วิธี โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาคำนวณเริ่มด้วยการนำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมาจัดลงในตารางการสำรวจ แล้วหาความถี่ที่คาดหวังในแต่ละเซลล์ จากนั้นจึงคำนวณค่าไคสแควร์และ นำค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ไปเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติของการกระจายของไคสแควร์ ที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 8 (Kruskal-Wallis, 1952) ที่กำหนดระดับอัตราความคลาดเคลื่อนที่ระบุ .05 และ .01 ซึ่งค่าวิกฤติเท่ากับ 15.51 และ 20.09 ตามลำดับ แล้วนับการเกิดนัยสำคัญเอาไว้ต่อไปคอมพิวเตอร์จะทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มด้วยสถิติทดสอบ เอช โดยนำข้อมูลกลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในตารางการสำรวจ มาคำนวณหาค่าอันดับเฉลี่ย (Average rank) ของอันดับแทนในตำแหน่งนั้น ๆ แล้วคำนวณค่า เอช จากสูตรที่ใช้ค่าแก้ นำค่าเอชที่ได้นี้ไปทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติของการกระจายของไคสแควร์ ที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 2 (Kruskal-Wallis, 1952) ที่กำหนดระดับอัตราความคลาดเคลื่อนที่ระบุ .05 และ .01 ซึ่งค่าวิกฤติมีเท่ากับ 5.991 และ 9.21 ตามลำดับแล้วนับการเกิดนัยสำคัญเอาไว้ ก่อนจะจำลองการทดลองซ้ำในครั้งต่อไป

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะจำลองการทดลองตามขั้นตอนที่ 1 และ 2 ซ้ำ 4,000 ครั้ง ด้วยชุดของตัวเลขสุ่มชุดใหม่จากสับรุ่มที่ RANDUM ทุก ๆ ครั้งของการทดลองซ้ำแล้วคอมพิวเตอร์ จะพิมพ์ผลเปรียบเทียบจำนวนของการนับการเกิดค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 จากผลการทดลองที่ระดับ $\alpha = .05$ และ $.01$

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคล็ด้า

มีค่าเท่ากับ 0.1 σ คอมพิวเตอร์จะเรียกตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติ มีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 101 และความแปรปรวนเท่ากับ 100 เรียกตัวอย่างกลุ่มที่ 2 และ 3 จากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 100 และความแปรปรวนเท่ากับ 100 ขบวนการของโปรแกรมการทำงานในขั้นตอนต่อไป เหมือนกันกับขั้นตอนที่ 1 และ 2 เมื่อการทดลองครบ 4,000 ครั้งคอมพิวเตอร์จะพิมพ์ผลเปรียบเทียบจำนวนของการนับการเกิดนัยสำคัญ ที่ระดับอัตราความคลาดเคลื่อนที่ระบุระบุ .05 และ .01 นั้นเอง

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.2 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 3 ต่างกันเฉพาะในขั้นตอนที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 102 และ ความแปรปรวนเท่ากับ 100

ขั้นตอนที่ 5 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.3 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในขั้นตอนที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 103 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ขั้นตอนที่ 6 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.4 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในขั้นตอนที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 104 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ขั้นตอนที่ 7 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.5 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในขั้นตอนที่ 7 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 105 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ขั้นตอนที่ 8 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.6 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในขั้นตอนที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมีซิมิลเลขคณิตเท่ากับ 106 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ขั้นตอนที่ 9 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจของการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลดามีค่าเท่ากับ 0.7 σ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 ต่างกัน

เฉพาะในชั้นตอนที่ 9 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ 107 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ชั้นตอนที่ 10 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลด้ามีค่าเท่ากับ 0.8๐ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับชั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในชั้นตอนที่ 10 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ 108 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ชั้นตอนที่ 11 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลด้ามีค่าเท่ากับ 0.9๐ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับชั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในชั้นตอนที่ 11 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ 109 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

ชั้นตอนที่ 12 เป็นการคำนวณหาค่าอำนาจการทดสอบทั้ง 2 วิธี เมื่อเคลด้ามีค่าเท่ากับ 1.0๐ ขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับชั้นตอนที่ 2 ต่างกันเฉพาะในชั้นตอนที่ 12 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 มาจากประชากรที่มีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติมีมัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ 110 และความแปรปรวนเท่ากับ 100

โปรแกรมที่ 2-9 เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำลองการทดลอง เมื่อประชากรมีลักษณะการแจกแจงแบบปกติ และขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ (75,75,75) , (100,100,100) , (150,150,150) , (200,200,200) , (50,75,75) , (50,75,100), (100,150,200), (50,200,200) ตามลำดับขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับโปรแกรมที่ 1

โปรแกรมที่ 10-19 เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำลองการทดลองเมื่อประชากรมีลักษณะการแจกแจงแบบปกติ และขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ (50,50) , (75,75) , (100,100) , (150,150) , (200,200) , (100,150), (100,200), (150,200), (75,200) และ (50,200) ตามลำดับขบวนการของโปรแกรมการทำงานทำนองเดียวกันกับโปรแกรมที่ 1 ต่างกันเฉพาะในโปรแกรมที่ 10-19 เป็นการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มจะนั้นค่าเอชที่ได้จึงเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของการกระจายของไคสแควร์ ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 1 (Kruskal-Wallis, 1952) ที่กำหนดระดับอัตราความคลาดเคลื่อนที่ระบุ .05 และ .01 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.841 และ 6.635 ตามลำดับ สำหรับค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นำมาเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของการกระจายของไคสแควร์ ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 4 (Kruskal-Wallis, 1952) ที่กำหนดระดับอัตราความคลาดเคลื่อนที่ระบุ .05 และ .01 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 9.488 และ 13.277 ตามลำดับ